

ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ

Національний університет «Острозька академія» - наступник першого вченого навчального закладу східноєвропейських народів - Острозької слов'янсько-грецької академії. Заклад був заснований у 1576 році князем Василем-Костянтином Острозьким. Велику суму коштів на розбудову академії надав його племінник - князь Гальшка Острозька. В основу діяльності Острозької академії було покладено традиційне для середньовічної Європи, однак цілком незвичне для українського шкільництва, викладання семи вільних наук: грамматики, риторики, ди-

Листопад,
2012 року,

№ 3 (10)

анонс

Головний редактор «Дня» представила в Острозькій академії серію книжок «Броньбійна публіцистика». Під час зустрічі розмовляли про те, чому молодь має бути «інфікована» бажанням працювати над собою, а університети – виконувати роль смислоутворювального центру регіону. Пропонуємо найцікавіші фрагменти розмови стор. 4 ⇒

анонс

Помилки сьогодні стали справжньою бідою для нашої мови. Часто трапляються вони, на жаль, і в мовленні студентів академії, що змушує знову повертатися до питання нормативності. У нашій новій рубриці намагатимемося допомогти послугоуватися українською мовою правильно. Читайте на стор. 8 ⇒

анонс

В Острозькій академії навчаються такі студенти, які встигають і заняття відвідувати, і займатися улюбленими справами. Так, наприклад, четвертокурсниця Ольга Попроцька, крім здобуття вищої освіти, серйозно займається боксом, який відіграє значну роль у її житті і, безумовно, приносить задоволення. «Острозька Академія» поцікавилася в неї, як це бути боксеркою, і чому з-поміж безлічі спортивних захоплень вона обрала децю нетрадиційний для дівчаток бокс. Розмову з Ольгою можете знайти на стор. 10 ⇒

Якщо вважати студентство окремою республікою, то воно обов'язково повинно мати власні засоби масової інформації для вираження загальної громадської думки. «Громадяни» Острозької академії можуть похвалитися газетою «Острозька академія», яка вже не один рік активно висвітлює актуальні події та цікаві явища із життя студентів, а також повноцінним інтернет-радіо «Ост.Радіо», що радує неординарними цікавими проектами. Не вистачає лише одного – телебачення. Проте і це не проблема. Роботу над створенням телестудії в Острозькій академії вже розпочато. Сьогодні студенти мають можливість переглядати репортажі та офіційному YouTube-каналі, а також знімати власні телесюжети та телепередачі. А що думають самі спудеї про такі проекти? Ми вирішили запитати:

ЯКИМ ВИ БАЧИТЕ СТУДЕНТСЬКЕ ТЕЛЕБАЧЕННЯ ОСТРОЗЬКОЇ АКАДЕМІЇ?

– Насамперед студентське телебачення має бути цікавим і водночас актуальним.

Адже під час перерви чи в позанавчальний час хочеться відпочити від постійних лекцій, семінарів і «зняти напругу». Тому змістове наповнення передач має бути збалансованим, програми повинні складатися як з інформативних так і розважальних рубрик.

Думаю, потрібно, щоб до створення більшості програм залучалися студенти різних факультетів. Тоді телебачення матиме велику аудиторію, адже кожен хоче побачити себе на екрані.

Альона Муляр, гуманітарний факультет

– Я думаю, що студентське телебачення в ОА - справа далеко не нагальна. Навіщо? У нас, студентів, і так є свої ЗМІ - радіо та газета (причому не одна). Про всі новини університету можна дізнаватися на сайті. Яким чином буде транслюватися таке ТБ? Хто знімає ролики і про що? Студентське ТБ - не потрібне. Краще спрямувати ентузіазм на вдосконалення того, що ми маємо, ніж розпоршувати сили.

Аркадій Ткачук, факультет міжнародних відносин

– Кожен спудей нашої академії особливий і у кожного своє окреме бачення стосовно певного питання. Щодо студентського телебачення в ОА... Гадаю, варто зацентрувати увагу на описі не тільки загальноуніверситетських новин, а й новин в Україні та світі. Також варто було б приділяти більше уваги програмам іноземними мовами, оскільки це було б корисно для студентів різних факультетів для вдосконалення своїх мовних навичок.

Можна транслювати програми з інших вишів нашої країни та закордонних університетів. Думаю, кожен студент НаУ ОА погодиться, що студентське телебачення не повинне бути одноманітним.

Ольга Мельничук, факультет романо-германських мов

– Студентське телебачення необхідне в Острозі насамперед тому, що в наших гуртожитках майже немає телевізорів. За допомогою студентського телеканалу місто зможе дізнаватися найсвіжіші місцеві новини та бути в курсі всіх подій. Також телебачення допоможе студентам-журналістам підвищити рівень їх професійних навичок і дасть змогу відчувати себе справжніми тележурналістами.

Олександр Харитонов, економічний факультет

Підготували Вероніка ПАХОЛЬЧАК

ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ ОБРАЛА ГАЛЬШКУ РОКУ

Вечір аристократичності, краси, вишуканості та інтелекту вже став доброю традицією в Острозькій академії. Цьогоріч конкурс «Гальшка року» відбувся 29 листопада. Факультет романо-германських мов представляла Юлія Зозуля, Інститут права ім. І. Малиновського – Катерина Сацик, факультет міжнародних відносин – Ольга Ковбасюк, Ірина Петрук захищала гідність економічного факультету, Олена Кметь і Маргарита Прищепя продемонстрували бачення образу фундаторки університету факультету політико-інформаційного менеджменту та гуманітарного факультету відповідно.

Оцінювало учасниць журі у складі Василя Гізуна – режисера Народного молодіжного театру «Від ліхтаря» Рівненського міського Палацу дітей та молоді, Анатолія Хеленюка - старшого наукового співробітника Історико-культурного заповідника м. Острога, Марії Кузьмінчук – керівника Відділу культури Острозької районної державної адміністрації, Романа Свиначука – видавця, начальника редакційно-видавничого відділу Національного університету «Острозька академія».

Найдостойніші номінантки всіх факультетів змагалися за почесне звання у чотирьох конкурсах: «Представлення», «Один день із життя Гальшки», «Мій талант», «Заповіт Гальшки Острозької». Також дівчата повинні були дати відповіді на деякі запитання журі.

До речі, вранці 29 листопада рівненський інформаційний портал «ОГО» підбив підсумки

інтернет-голосування і назвав ім'я володарки титулу «Гальшка онлайн». Нею стала студентка Інституту права ім. І. Малиновського Катерина Сацик. Головний редактор видання Віталій Голубєв вручив подарунок переможниці голосування, а також привітав усіх учасниць конкурсу. На його думку, на конкурсі «Гальшка року» студентки Острозької академії вражають не лише вродою, а й гармонією зовнішності та внутрішнього світу, розумом і людськими якостями, талантом і артистизмом.

Крім того, Катерина Сацик отримала відзнаку у номінації «Панна Елегантність». Ольгу Ковбасюк журі нагородило титулом «Панна Артистичність», Ірину Петрук – титулом «Панна Талант». Олені Кметь пощастило вибороти почесне звання «Панна Грація», а Маргариті Прищепі – «Панна Екстраординарність».

Упродовж вечора глядачі також мали можливість проголосувати за улюблену конкурсантку. У номінації «Симпатія залу» перемогла студентка гуманітарного факультету Маргарита Прищепя.

А Гальшкою року стала студентка факультету романо-германських мов Юлія Зозуля. Дівчина вразила суддів креативними ідеями, артистичністю та вмінням сміливо мріяти. Інтерв'ю з переможницею конкурсу читайте у наступному номері газети.

Юлія ЯРУЧИК

ТЕРИТОРІЯ ЦІКАВИНОК

ЗА ЩО МИ ЛЮБИМО УКРАЇНСЬКУ МОВУ

Жива та розвивається. Так можна сказати про нашу мову попри всі негаразди. Як би там не було, але про День української мови та писемності в Україні не забули. Щороку 9 листопада – це чудова нагода задуматися над тим, за що нам варто любити нашу мову. Причин на те є чимало...

Чи знаєте ви, що 1934 року на Конкурсі мов у Парижі, де за критерії брали виразність, мелодійність і милозвучність, українська мова посіла третє місце, тобто за олімпійським принципом виборола бронзу. Це чудовий результат, зважаючи на те, що у світі сьогодні існує близько 6000 мов.

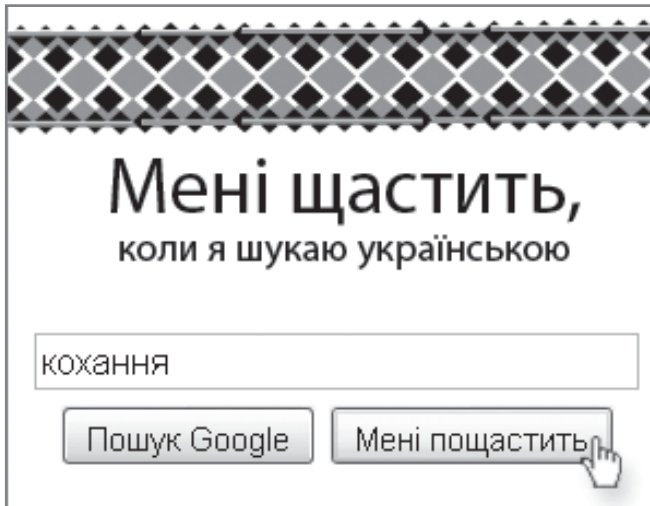
Українська мова є однією з найпоширеніших мов у світі. За кількістю носіїв займає 26-те місце. Також вона є другою мовою після російської за поширенням серед мов'янського походження. На території України більше 32 мільйонів осіб спілкуються українською мовою. Ще близько 4,2 млн українців проживають на території Російської Федерації і також знають українську мову.

У Ватикані існує традиція, згідно з якою Папа Римський проголошує різдвяні привітання 65 мовами світу. У 2011 році Бенедикт XVI вітав із Різдом і українською мовою.

Не секрет, що наша мова одна із найбагатших та найцікавіших у світі. Корисно знати, що найбільш уживаною літерою в українському алфавіті є літера "П". Цією літерою починається найбільше слів, а найменше – "Ф";

– найдовшим словом є назва одного з пестицидів – "дихлордифенілтрихлорметилметан". У ньому аж тридцять літер;

– найдовша аббревіатура – ЦНДІТЕДМП (Центральний науково-дослідний інститут інформації і техніко-економічних досліджень із матеріально-технічного постачання). Аббревіатура має дев'ять літер;

– найбільшу кількість значень має аббревіатура ПК. Це палац культури, паровий кран, передній край, перфокарта, Петербурзький комітет, Петроградський комітет, підбирач-копнувач, пістолет-кулемет, Пітерський комітет, предметний каталог, Повітряний кодекс, пожежний кран, польовий караул, постійний комітет, променевий кінескоп, проміжний конденсатор, прохідний комбайн, прядильно-крутильна (машина), парсек та інші. Словник скорочень української мови фіксує 22 значення;

– є лише два семибуквені паліндроми (слово, словосполучення чи фраза, які можна читати і зліва направо, і справа наліво, під час чого звучання й значення не змінюються): "ротатор" і "тартрат". А до найдовших фраз-паліндромів

належать "Я несучуся" та "Аргентина манить негра". (В останньому випадку не враховується буква "ь");

– у «Частотному словнику сучасної української художньої прози» опрацьовано 25 книжок 22 письменників і зафіксовано 33 391 слово. Таблицю слів і словоформ, розташованих у спадному порядку щодо частоти вживання, «очолює» сполучник «і». Найчастіше серед іменників уживається слово «рука», серед дієслів – «бути», прикметників – «великий», займенників – «він». Останні місця в таблиці частотності займають слова «мутація», «баклажка», «радист», «білочка»;

– найдовше скорочення, що трапляється в українській мові – Головелватормлинкомплектпостач та Головлівнічсхіднафтовидобуток. Серед скорочених назв українських установ – Укрголовметалургвуглекомплект – 29 літер. Так скорочено називається Головне управління комплектування приладами, устаткуванням, кабельними та іншими виробами підприємств, що будуються і реконструюються, чорної, кольорової металургії і вугільної промисловості Державного комітету з матеріально-технічного постачання.

Як бачимо, наша мова – багата, розвинена, насичена, досконала, наша рідна, нарешті! І ми, українська нація, український народ, маємо пишатися, що маємо мову, яка доводить, що ми – держава.

Для збереження та вивчення мов, які вимирають, ЮНЕСКО створило Атлас мов світу, що перебувають під загрозою зникнення. Лінгвісти нарахували 2473 мови, які знаходяться на межі зникнення. Атлас постійно поповнюється.

Кожні два тижні на Землі зникає одна мова. А чи вбережемо нашу?!

Ірина САМАРА

СТУДЕНТСЬКЕ ДОЗВІЛЛЯ

YOU ARE WELCOME!

«Скільки мов ти знаєш, стільки разів ти Людина».

«А якщо ти знаєш спеціалізовану іноземну мову, помнож цю цифру на два».

Сьогодні бути поліглотом не лише престижно, але й необхідно для успішної кар'єри. Щоб не залишитися у мовній ізоляції, можна купувати дорогі аудіо та відеокурси, що обіцяють казковий результат, а іноді варто приєднатися до безкоштовного спеціалізованого мовного клубу.

LESC? А ЩО ЦЕ?

Саме з метою максимального вдосконалення володіння юридичною англійською мовою студенти Інституту права ім. І. Малиновського Національного університету «Острозька академія» у 2011 році організували Legal English Speaking Club – Клуб вивчення юридичної англійської мови (надалі – LESC). Спочатку він задумувався як окрема організація лише для студентів-правників, але сьогодні вона відкрита для всіх бажаючих покращити свою юридичну англійську та взяти участь у дискусіях.

НАШІ СПОНСОРИ І ДРУЗІ

Над створенням цієї організації працювали Рівненський обласний осередок ВГО "Європейської асоціації студентів права України" – Elsa Ostroh та Рада правників, які й зараз беруть активну участь у її функціонуванні. Вони є активними спонсорами, адже саме за сприяння Elsa Ostroh цього року засідання клубу відбувалися у домашній атмосфері чаювання та печива. Крім того, нещодавно ELSA виготовила банер для

клубу. Ось що говорить про Legal English Speaking Club голова Острозького осередку ELSA Сергій Панасюк: «...Цей проект ми вирішили організувати спільно із БС Інституту права ім. І. Малиновського восени 2011 р. Чому? Передусім, такі клуби зараз масово створюються в усіх університетах, при багатьох факультетах чи інститутах, от і ми вирішили спробувати організувати діяльність чогось схожого. Звичайно, ми залишаємося засновниками, допомагаємо матеріально, морально та фізично, але велику подяку хотілося б висловити лідеру клубу Надії Мирончук та її команді, які так відповідально ставляться до своєї роботи. По-друге, метою створення клубу було не настільки удосконалення та розвиток навичок англійської мови, як просто навчити студентство не боятися говорити, висловлюватись англійською, оскільки саме страх у нас більший, ніж незнання...»

Надійним другом та порадиником LESC є кандидат юридичних наук, доцент Олег Герасимчук. Неодноразово приходиться на засідання клубу, бере активну участь в обговореннях (інколи ще й слова студента підказує), чим надихає учасників на вивчення юридичної англійської та ще більшої праці над собою. Він зауважив, що «LESC – це студентський проект, задуманий і реалізований самими студентами та для самих себе, результат студентської ініціативи та ентузіазму, тому як довго він триватиме – залежить від студентської активності, а вже потім – від підтримки з боку викладачів і адміністрації. LESC

дає можливість легше вивчити англійську мову, адже людина під час засідань клубу перебуває в англомовному середовищі (що є найважливішою умовою опанування мови), вчиться сприймати та висловлювати думки англійською. За цих умов зростає роль викладача, який дидактично координує процес, посилюючи його навчальну роль. Різні форми засідань клубу (від наукових дискусій та презентацій до ігор та концертів) мають на меті не лише стимулювати інтерес студентів до відвідування цих заходів, а й полегшити вивчення нових слів та фраз. Те, що подібна діяльність здійснюється на волонтерських засадах, варте поваги і захоплення, це не може не викликати почуття гордості за нашу свідому молодь (маю на увазі і студентів, і викладачів, які залучаються до цієї корисної справи).»

ЯК УСЕ ПОЧИНАЛОСЯ

Перші засідання відбулися в листопаді 2011 року. Людиною, яка взяла на себе усю організацію і яка, відповідно, стала першим директором LESC, стала студентка на той час 3-го курсу Інституту права ім. І. Малиновського Вікторія Летка. Вона зізнається, що спершу їй було важко, адже не мала певного досвіду, але з допомогою друзів, знову ж таки активних членів Elsa Ostroh та Ради правників, справи пішли краще. Це були щочетвергові зустрічі відвідувачів клубу, доповіді на певні попередньо узгоджені теми. Так було закладено основи сьогоденного LESC.

ЩО МИ МАЄМО СЬОГОДНІ

2012 рік для LESC став знаковим. По-перше, у нього змінився

лідер. Це студентка 2 курсу Інституту права ім. І. Малиновського – Надія Мирончук. По-друге, активну участь у його функціонуванні бере участь викладач юридичної англійської мови – Ольга Лисенко. По-третє, змінився сам формат клубу. Тепер його відвідувачі мають змогу почерпнути ще більше корисної та цікавої інформації, поспілкуватися з іншими студентами (LESC відвідують студенти різних курсів і різних факультетів), а також канадцами, подивитися фільми, пограти у «Монополію».

«Слід згадати, що англійська юридична термінологія є унікальною, оскільки значна кількість юридичних термінів входить до багатьох підмов, наприклад, економічної, політичної і навіть медичної. – зазначила Ольга Лисенко. - Робота клубу організована таким чином, що потенційні відвідувачі можуть заздалегідь підготуватися до засідання. Лідери клубу прагнуть створити максимально комфортну, сімейну атмосферу, урізноманітнюючи форми проведення так, щоб допомогти не тільки слухачам, яким не вистачає мовної практики, але й тим, які бояться говорити англійською мовою. Вибір дискусійних засідань зумовлений прагненням привернути увагу до гострих питань сьогодення із метою не лише поглибити знання у сфері права, розширити

світогляд студентів, а й формувати активне покоління, здатних критично аналізувати ситуацію та покращувати життя у власній країні».

НАШІ ПРОЕКТИ

Найграндіознішим проектом клубу був концерт «Crimes and Justice Songs», під час якого студенти виконували пісні про злочини англійською мовою. На початку кожної пісні ведучі розповідали про історію її написання. Організатори концерту намагалися спростувати стереотипи про кримінальні пісні, про людей, які в них оспівуються. Участь у ньому взяла майже вся творча молодь Інституту права ім. І. Малиновського і не лише.

Також LESC провів конкурс есе на тему: «Чи повертати смертну кару в Україну?» Тема, погодьтеся, дуже цікава. Вона спонукає до роздумів, тому з'явилася думка про опублікування есе. Варто зазначити, що переможцем стала студентка романо-германських мов Анастасія Глівінська.

ЗАЦІКАВИЛИСЯ?

Як правило засідання клубу відбувається щочетверга о 17.00. Але за певних обставин час, дата та місце можуть змінюватися, тому потрібно уважно слідувати за дошкою оголошень. Першим кроком обов'язково має бути надсилання свого імені, прізвища та по батькові, факультету та курсу на nadiamyronchuk777@gmail.com.

Анастасія ЛАВРІНЧУК

Під прицілом

ФЕРНАНДА ЯНЧАПАКЧІ: «Я ВРАЖЕНА ТИМ, ЩО ЗА КОРОТКИЙ ЧАС СВОЄЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНА БАГАТО ЧОГО ДОСЯГНУЛА»

Сьогодні наша постійна рубрика «Під прицілом» буде корисною для тих, хто має намір стати учасником міжнародної обмінної програми «Канада.Світ.Молодь», відкрити для себе подарунковий пакет нових вражень та емоцій, пізнати свої приховані можливості.

З програмним менеджером Фернандою Янчапакчі ми спілкувалися про враження

від перебування в Україні, різницю між канадською й українською молоддю, перший досвід роботи із учасниками програми.

– Скажіть, будь ласка, що спонукало Вас узяти участь у цій програмі? Чи це пов'язано з Вашою роботою в Канаді, чи є власним бажанням розвивати волонтерський рух та допомагати волонтерам програми?

– «Канада-Світ-Молодь» – це моє життя. Я є керівником цієї програми. Організуючи різні заходи, скеровую діяльність учасників в Україні у правильне русло. Чому я вирішила обрати саме цю роботу? Уважаю, що все те, чим ми займаємося, має великий та позитивний вплив, особливо, коли ти розумієш, що спроможний щось змінити. Мені подобається спостерігати наприкінці програми за змінами, які відбуваються зі студентами-волонтерами. Також я шукаю можливостей побачити, як вони будуть застосовувати набутий досвід у майбутньому.

– Пригадую вислів: «У Вас не буде другого шансу справити перше враження». А яке Ваше перше враження від України та нашого містечка?

– В Україні я вперше. Я вражена тим, що за короткий час своєї незалежності Україна багато чого досягнула. Також я захоплена працьовитістю кожного українця. Це чудово, коли кожен намагається зробити свій внесок у розвиток держави та займається своєю справою, незважаючи на всі негаразди. Українці здаються мені дуже відданими. Вони розвивають свою культуру, звичаї, традиції, готують смачні українські страви ☺.

В Острозі відчувається подих давньої історії. Мені цікаво було дізнатися про початок будівництва міста, його становлен-

ня, різні цікавинки, пов'язані з острозьким замком, церквою, острозькими вежами.

– А як щодо канадських учасників програми? Чи відчували вони «культурний шок»?

– Вони справді відчували те, що називається культурним шоком. Усі учасники з'їхалися з різних частин Канади. Кожен привіз свою частинку домівки, свої звичаї та традиції, а також розуміння цього світу. Я думаю, кожному потрібен час для адаптації. Особливо тим учасникам групи, які прибули з найвіддаленіших, ізольованих частин Канади. У програмі беруть участь молоді люди, у яких предки – корінні жителі Канади, а також діти іммігрантів з різних куточків світу. Таким чином, Україна стала для них чимось зовсім новим.

– Чим відрізняється українська молодь від канадської, напевно, Ви як організатор програми бачите різницю?

– Усі учасники програми дуже молоді, тому й різниці великої між ними немає. Звичайно, різниця між культурами відчувається, але в основному на період спілкування, проведення часу разом, спільної діяльності, яка їх зближує. Студенти живуть цим життям і насолоджуються кожною хвилиною та можливістю для того, щоб дізнатися щось нове.

Розмовляла Катерина ЦАРИЦИНА

ДОСВІД

СТРИБОК ЧОРНОЇ КІШКИ

Власник гігантської корпорації серед засобів масової інформації Артур Сульцбергер якось сказав: «Ми, журналісти, говоримо публіці, куди стрибнула кішка. Далі публіка вже сама займається нею». Та чи настільки легко простежити стрибок тієї кішки? Іноді цей процес переростає у тривале та небезпечне розслідування.

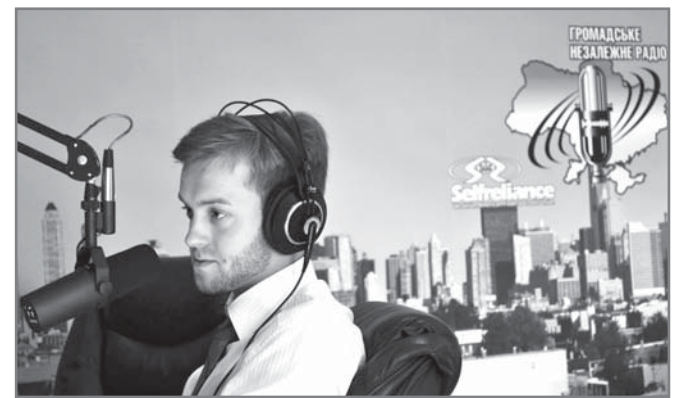
Кожен випускник факультету журналістики в майбутньому мріє озброїтися фотоапаратом, прихованою камерою та авантюрою ідеєю і йти пробивати собі стежку серед тернів професії. Романтичне уявлення про журналістику формує героїчний образ такого собі Джеймса Бонда, який задля редакційного завдання і в палаючий дим зайде, і в крижану воду заради «гарячих» фактів кинеється. Адже саме так на завданні поводить себе розслідувач. Однак це лише романтичний бік діяльності журналіста. Насправді, усе значно прагматичніше.

Будь-який журналістський матеріал ставить низку питань для з'ясування необхідної базової інформації. Цей принцип побудови публікації має назву «5 W+H» (назва походить від англ. «Who? What? Where? Why? When? How?»). Розслідування – це вид журналістики, який не тільки дає відповідь на питання хто?, що?, де? коли?, коли? та як?, а розглядає предмет публікації значно ширше, досліджуючи, як усе відбулося?, що сприяло чи перешкоджало діям?, наскільки важливою є подія?, хто стоїть за системою проблем?. Отже, мета написання журналістського твору набуває більших масштабів, загострює суспільну значимість і в ідеальному випадку спричиняє резонанс у середовищі реципієнтів. Це нерідко призводить до викриття економічних махінацій, знешкодження корупційних механізмів, виявлення та припинення політичних злочинів. Український дослідник О. Глушко пояснює, що журналістське розслідування – це жанр аналітичної публіцистики, мета якого – виявити потаємні пружини гострих суспільних проблем, справжні причини існування яких старанно приховуються від широкої громадськості владними, політичними та іншими впливовими колами. Факти, учинки і поведінка людей, колізії, що виникають між ними, є складовими, на підставі яких журналіст вибудовує власну концепцію досліджуваного явища, його природу та умови існування. Завдання журналістів, як уважає французький теоретик сучасних мас-медіа Брюно Пфейфер, – допомогти глядачеві розібратися в складних явищах, які не мають простих пояснень, знайти нову, ще не відому інформацію, що змушує побачити ситуацію в іншому ракурсі.

Уперше про «журналістське розслідування» заговорили в шістдесятих роках ХХ століття. Саме тоді під час В'єтнамської війни зі сторінок газет стали відомі факти незаконних дій американської армії та реальна ситуація в окупованій державі. Через деякий час розслідування набуло загальносуспільного статусу, коли 1974 р. завдяки роботі двох американських журналістів, які викрили незаконні дії правлячої верхівки під час передвиборної кампанії, президент США Річард Ніксон уперше в історії прижиттєво припинив виконання обов'язків президента і в порядку імпичменту подав у відставку. Після цих подій розслідування остаточно вкоринилося в західній пресі і стало елітарним жанром, який відображає всю професійність журналіста.

В Україні журналістське розслідування і досі перебуває на стадії опанування та розвитку. Медійники не беруться за такі резонансні справи, бо нерідко прибуток від таких матеріалів набагато менший, аніж ступінь ризику під час роботи над розслідуванням. Політична та фінансова сітка в Україні приборкує навіть найініціативніших акул пера. Як приклад, судова справа вбивства Георгія Гонгадзе до сьогодні є незавершеною. Олег Єльцов, відомий український розслідувач, зазначає: «В наших умовах, щоб реально займатися розслідуваннями, бажано бути фрі-ленсером. У нас важка ситуація із засновниками газет: вони хочуть контролювати геть усе. І в них завжди є свої комерційні інтереси, важко не спіткнутись об ситуацію, у якій зацікавлений власник видання. А ти «не з того боку» її чіпаєш. В Україні немає видань, які б готові були розвивати такий жанр, як інвестиційна журналістика».

Сьогодні найбільше використовує жанр журналістського розслідування незалежний телеканал ТБі. Донедавна там працював Костянтин Усов – молодий журналіст, який відзняв резонансні розслідування. Він викривав махінації в пенітенціарній службі, зокрема злочини в Лук'янівській тюрмі, зловживання політичною владою та розвиток ринкової мафії в Одесі. Розслідування було скомпановано, проведено і відзнято надзвичайно майстерно. Проте очікуваного результату досягнуто так і не вдалося. Влада не зробила нічого, щоб припинити порушення. Після цього виникає питання в потребі ризику власним життям та здоров'ям близьких задля нульової реакції суспільства. Саме про це зі студентами-журналістами говорив Костянтин Усов. На зустрічі минулого місяця йшлося про те, що

майстерні та важливі розслідування можуть дати можливість журналістові вдаватися до суб'єктивності. Для цього важливо правильно визначати пріоритети, усвідомлювати суспільну значимість матеріалу, потреби народу та держави. Також під час зустрічі обговорено питання, що стосуються сьогодення українського медіа-простору, з акцентом на проблемах функціонування жанру журналістського розслідування, яке часто залишається поза увагою самих журналістів через ресурсну затратність і небажання порушувати складні та контроверсійні теми.

Проте існують випадки, коли розслідування рятували життя багатьох людей. Журналісти львівської газети «Експрес» попри замах на власні життя викрили легендарного лікаря, на прізвище «Доктор Пі», Андрія Слюсарчука. У публікаціях за жовтень-листопад 2011 року його було звинувачено в шахрайстві, підробці документів та навіть у вбивстві. Завдяки роботі журналістів правоохоронні органи заарештували псевдолікаря, який не мав медичної освіти, та порушили кримінальну справу. Невідомо, скільки життів було врятовано. Якби Андрій Слюсарчук продовжував медичну практику, кількість його жертв, безсумнівно, лише зростала б.

На жаль, стереотипне враження про кар'єрну драбину журналістики найвищою сходиною визначає посаду редактора чи головного редактора. На Заході ж вищим ступенем розвитку медійника є успішна робота розслідувача. Тому орієнтуючись на європейські стандарти, журналістське розслідування набуває нових форм на українському медіа-просторі.

Вероніка ПАХОЛЬЧАК

АКАДЕМІЧНЕ ЖИТТЯ

ЛАРИСА ІВШИНА: СТУДЕНТСТВО – ЦЕ ТЕ РОЗУМНЕ СЕРЕДОВИЩЕ, ЩО МАЄ НЕСТИ НОВУ ЕНЕРГІЮ

Головний редактор «Дня» представила в Острозькій академії серію книжок «Бронейна публіцистика». Під час зустрічі розмовляли про те, чому молодь має бути «інфікована» бажанням працювати над собою, а університети – виконувати роль смислоутворювального центру регіону.

Дізнавшись про чергову новинку Бібліотеки газети – серію книжок «Бронейна публіцистика», студенти спеціальності «Журналістика» запросили Ларису Олексівну, щоб обговорити інтелектуальний бестселер. Як завжди, актова зала університету була переповнена охочими поспілкуватися, з-поміж яких, до речі, було чимало нових облич.

Під час зустрічі говорили про стан сучасної журналістської освіти в Україні, важливість думок наших попередників та їхній вплив на нас, про книжки, які варто прочитати молоді передусім і нові проекти газети «День».

Традиційно автори найцікавіших запитань отримали в подарунок книжки із серії «Бронейна публіцистика» та випуски глянцевого додатку «Маршрут №1». Жвава дискусія тривала більше трьох годин. Пропонуємо читачам найцікавіші фрагменти розмови.

Лариса ІВШИНА: – Усі проекти «Дня» стимулювали українські інтелектуали. Проректор Острозької академії Петро Кралюк є натхненником багатьох книжок Бібліотеки газети «День» та окремих матеріалів. Сьогодні я хочу представити вам нову книжкову серію «Бронейна публіцистика». Ця добірка – надзвичайно актуальна для сучасної України, для молодих людей, журналістів, усіх, хто хоче займатися громадською діяльністю. Ми в редакції справді любимо розумні середовища, тому у своїй роботі орієнтуємося також на те, щоб молодь росла в культурному контексті. Сьогоднішній світ показує, що нам усім треба «довчитися». У чомусь українська школа хороша, але багато в чому наша освіта «перекошбочена»: ми вчимо багато зайвого і натомість не вивчаємо, наприклад, світ філософії... Я вважаю, що треба вміло добирати засоби для самоосвіти, тому на правах старших друзів ми намагаємося впливати на світ читання молодих людей. У нас є ру-

брика «Українці, читайте!» Ми запитуємо в інтелектуалів про їхній список із десяти книжок, без яких вони не уявляють власного життя.

Я хочу, щоб ви прочитали і «Бронейну публіцистику». Тут є багато такого, що потрібно читати з олівцем. Ці книжки відображають, як довго ми ходимо по зачарованому колу наших проблем. Стаття Олега Ольжича «Дух руїни», наприклад, зобов'язує молоде покоління покласти цьому край – розімкнути зачароване коло і вивести з нього все суспільство. Бо як би ми не вірили в демократію, В'ячеслав Липинський писав: «Я – не демократ» і мав на увазі, що завжди потрібна локомотивна меншість, яка створює вартості, продукує нове суспільство. У цьому сенсі особливо є відповідальність тих людей, які вирішили здобувати вищу освіту.

Оксана МУЗИЧИШИН, студентка III курсу, спеціальність «Журналістика»:

– За даними ЮНЕСКО, понад 60% українців не передплачують жодної періодики. Як можна змінити ситуацію і, так би мовити, змусити українців читати?

Л. І.: – На жаль, це ознака системної деградації. Кожний, хто не хоче опуститися до такого рівня, повинен над собою постійно працювати. Адже якщо ми не будемо підтримувати своє інтелектуальне, його у нас і не буде. До нас прийдуть зовсім інші люди, які по-своєму трактуватимуть історію і спотворюватимуть наше уявлення про українське суспільство. Думаю, що університет як смислоутворювальний центр кожного регіону повинен узяти на себе ту частину роботи, яка потрібна для розігріву суспільства. Ви повинні організувати конференції в школах району, діставатися до найвіддаленіших сіл і проводити там уроки за книжками Бібліотеки «Дня» та окремими газетами, щоб підтримувати розумне незалежно від географічної віддаленості. Студентська публіка має нести нову енергію в суспільство. У наш час усі люди повинні думати про реальні знання, реальну позицію, реальну готовність брати на себе відповідальність. Лише тоді ми змінимо суспільство. Я знаю, що не дарма говорю це в Острозькій академії; знаю, що з вами дуже багато говорять

про високі стандарти і орієнтують на них. Тому для вас природно бути саме тим університетом, який впливатиме своєю поведінкою на інші вищі навчальні заклади.

Альона ВОРОБІЙОВА, студентка I курсу, спеціальність «Журналістика»:

– Які думки і погляди, представлені у «Бронейній публіцистиці», можуть впливати на сучасників? Що б ви радили прочитати першочергово?

Л. І.: – Можливо, вам не всі роботи будуть цікавими і під силу. Але особисто мені сподобався не лише Євген Маланюк, а й передмова Оксани Пахльовської до його праці. Дуже цікаво було прочитати передмову Євгена Сверстюка до книжки Василя Стуса. Якщо ви не зможете подолати одразу всі 15 книжок, то «Україна Incognita» – наше перше видання – може стати своєрідним ключем до розуміння всієї серії «Бронейної публіцистики».

Людмила ПАНАСЮК, студентка II курсу, спеціальність «Журналістика»:

– Я читала, що на Львівському форумі один із перших власників серії «Бронейна публіцистика» зазначив, що її аудиторія – це передусім молодь, студентство, а також ці книжки просто необхідно прочитати політикам. Як відомо, виданню серії сприяв Віталій Кличко. Хто ж усе-таки допоміг: політик, боксер чи просто хороша людина і читач газети «День»?

Л. І.: – Думаю, що Віталій Кличко, коли дізнався про цей проект, то відреагував на нього, передусім, як читач газети «День», який довіряє її авторитету. Мабуть, він не зовсім уявляв, наскільки його це може вразити. А коли погортав перші книжки, то сказав, що це дуже могутня зброя, яка може руйнувати стереотипи. Уважаю, якщо він надалі буде такий цілеспрямований, то його чекає серйозна політична перспектива. У Віталія Кличка є дуже багато для того, щоб бути цікавим країні. У нього є, зрештою, історія особистого успіху, а країні потрібний успіх, адже всі страшенно втомилися від невдач і принижень. Мені дуже приємно, що Віталій Кличко підтримав цей проект і як людина, і як амбітний політик, який хоче розвиватися й зробити для країни те, чого ще ніхто не зробив.

Ольга ГУРТОВЕНКО, студентка II курсу, спеціальність «Журналістика»:

– Чи маєте намір продовжити серію «Бронейної публіцистики»? Якщо так, то чиї праці до неї увійдуть?

Л. І.: – А ви маєте намір читати першу її частину? Кожен успішний проект повинен орієнтуватися на свого споживача. Продовження він може мати тільки тоді, коли має успіх. У нас немає активної пропаганди книгочитання. І навіть якби була, то не переконана, що всі послухали б. Тим не менше, «Україна Incognita» має п'ять перевидань. «Сила м'якого знака», наш минулорічний бестселер, має два перевидання, і ми отримали ще одне замовлення від державної програми – тепер ця книжка з'явиться в кожній бібліотеці. Тому ми будемо бачити, чи потребує суспільство другої частини «Бронейної публіцистики». Щодо того, чиї імена до неї увійдуть, будемо радитися з експертами. Кандидатів є багато. Багато імен ми й самі не надто добре знаємо. Багато в чому ми, журналісти, навчалися з нашими читачами. Наприклад, статтю Юрія Шевельова «Москва, Маросейка» я прочитала тільки цього року, коли її було надруковано в нашій газеті. Цей матеріал дав мені поштовх до роботи над збіркою актуальної публіцистики.

Яніна ЗАГУРСЬКА, студентка I курсу, спеціальність «Журналістика»:

– Чи може книжка з серії «Бронейна публіцистика» стати інтелектуальною революцією чи хоча б поштовхом до неї?

Л. І.: – Такі важливі процеси не здійснюються одразу. Сергій Кримський часто повторював слова Гайдеггера, що все посправжньому важливе у житті ходить на голубиних ніжках. Це не означає, що все відбувається дуже тихо і делікатно, але поштовх відбувається після певного накопичення, до якого щось повинно готувати. Інколи цю функцію виконує нова естетика, нова музика. Але з людьми має щось відбутися, щоб вони вийшли з кокону і відчули, що хочуть гідного життя.

Інтелектуальна публіцистика – це спосіб раціонально публікувати, вибудовувати альтернативи. Ми повинні атакувати простір новими ідеями, проектами, роздумами. Хтось каже, що сьогодні в суспільстві немає людей з амбіціями, а хтось – усупереч цьому – що на щось здатен. Але це індивідуальна робота. Ім більше молодих людей буде «інфіковано» бажанням виконати цю роботу, бути конкурентними, тим більше інтелектуальна публіцистика зможе зарядити вимогливістю суспільство.

Юлія ЯРУЧИК, Олексій КОСТЮЧЕНКО

NOTA BENE

ЯКІ ВОНИ – МУЗЕЇ ХХІ СТОЛІТТЯ?

Щоденно тисячі людей, прагнучи збагатити свої знання і насолодитися прекрасним, відвідують музеї. Саме ці осередки життя історії та мистецтва дають змогу побувати в давньому минулому, побачити сьогодення людства, його здобутки, заглянути в майбутнє. Щоправда, багато хто вважає музейні екскурсії нудною і непотрібною справою. А все тому, що ми, здебільшого, не знаємо про Музей мадам Тюссо в Англії, Музей смерті у Голлівуді, Музей дитинства в Англії, які захоплюють неординарністю задуми, різноманітністю експозицій. Незвичайні музеї такого типу представлені і в Україні.

Одним із них є музей «Писанка» у місті Коломия (Прикарпаття). Архітектурна споруда у формі найбільшого у світі писанкового яйця приваблює відвідувачів із усіх країн.

Музей володіє колекцією понад 6000 писанок, представлених з багатьох областей України (Тернопільської, Львівської, Вінницької, Черкаської, Кіровоградської, Одеської), а також із Пакистану, Шрі-Ланки, Білорусі, Польщі, Чехії, Швеції, США, Канади, Франції та Індії. Крім того, тут можна дізнатися про символіку розпи-

су, особливості художньо-технологічного процесу, побачити складні композиції яєць тощо.

У музеї існує традиція – перші особи держави під час екскурсії отримують подане професійною писанкаркою біле куряче яйце, розтоплений бджолиний віск і писачок, яким залишають свій автограф на поверхні яйця, а далі розписують як писанку. Відповідно в експозиції музею є писанки з підписами Президентів України Л. Кучми, В. Ющенка та багатьох видатних політичних діячів України.

Цікавим за своєю структурою є Музей води в Києві. Головна мета його – розповісти відвідувачам про гідросферу планети, запаси води, якими володіє Україна, про те, які необоротні процеси викликає необхідна діяльність людини, і як вона впливає на екологію загалом. Цікаво подивитися, який шлях у природі долає вода, випадаючи на землю дощем, усмоктуючись у ґрунт, проходячи різні його шари та збираючись у підземні ріки.

Уся експозиція розташована під землею, куди потрібно спуститися на ліфті. Гід розповість про те, як забезпечували

питною водою Київ із давніх часів, скільки вона коштувала, як прокладали перший водопровід, а також про те, які етапи очищення проходить річкова вода, перш ніж стати безпечною та придатною до вживання, які фактори погіршують воду на шляху до наших кухонь та ванних кімнат.

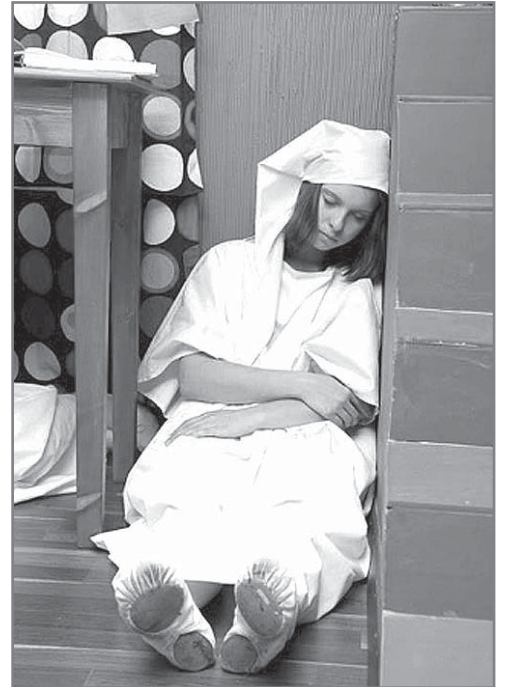
Багато частин експозиції – динамічні. Наприклад, в одному із залів музею влаштовано грот, пройшовши через який, можна побачити різні перетворення та стани води: тут і водоспад, і дощ із грозою.

Оригінальним моментом екскурсії є пускання мильних бульбашок величезних розмірів. Ви можете стати учасником незабутнього атракціону – опинитися на кілька секунд усередині велетенської мильної бульки.

Перебуваючи у Львові, обов'язково завітайте до Музею шоколаду, де ви зможете не тільки подивитися на шоколадні скульптури, а й поласувати ними. Цей заклад розкриває деякі секрети виробництва солодошів, демонструє справжні дива шоколадних майстрів, а це – більше 50 шоколадних фігур на різну тематику. Музей є своєрідним відображенням архітектурної спадщини Європи та України, утіленої в шоколаді. Зокрема, тут представлено шоколадні копії знаменитих веж – Біг Бена, Ейфелевої, Пізанської, а також римського Колізею. У музеї можна побачити не тільки шоколадні експонати, а й упаковки українських солодошів минулого століття, шоколадні квіти, фрукти, шампанське, жіночі туфлі. Після огляду експозиції ви можете відпочити в залі для дегустацій, зі старовинними меблями, вишуканим шоколадом, чаєм чи ароматною натуральною кавою.

Якщо ж ви бажаєте заглянути у свої сни та переступити грань між реальністю і фантазіями, можете відвідати Музей сновидінь у Києві.

Експонати тут виконано за мотивами праць Зигмунда Фрейда. Саме його теорії надихали творців експозиції. Музей відображає шлях розвитку та складність розуміння сновидіння крізь призму сучасного мистецтва. Деякі експонати допоможуть пізнати та зрозуміти світ снів і фантазій.

Музей розділено на чотири зони: невеликий магазин із книгами й канцелярією, кабінет психоаналізу, виставковий зал і лінгвістичний клуб, де можна попрактикуватися в знанні іноземних мов.

Заняття тут розглядають як вид психоаналізу: учень ділиться думками з викладачем, але, наприклад, англійською мовою. Крім таких уроків, у клубі проводять зустрічі з представниками різних культур, кінопокази.

Також у музеї є скриня сновидінь, де ви можете залишити на зберігання свої сни, тобто пов'язані з ними записи, книги тощо. Під час прогулянки можна зустріти дівчину в нічній сорочці й ковпаку – акторку, яка зображує сновиди.

Тут спробують відповісти на будь-яке запитання про виникнення, властивості і тлумачення сновидінь.

Список неординарних музеїв України можна продовжувати. Але краще один раз побачити, ніж сім разів почути чи прочитати. Переконайтеся, що екскурсія виставковими залами – це цікаво і захопливо.

Екскурсію проводила Юлія КОЛОШВА

ENERGIZER

ВІДКРИЙ СВІТ ДЛЯ СЕБЕ ВЖЕ СЬОГОДНІ!

Кожному з нас інколи хочеться щось змінити в житті, наповнити його новими позитивними відчуттями. Інколи виникає бажання зробити щось корисне для суспільства та себе самого. І чи не кожен мріє побувати за кордоном, відкрити таємниці не відомих досі культур, познайомитися з традиціями інших народів.

Саме для втілення таких ідей у життя створено чимало міжнародних організацій, програм обміну та стажування. Однією з таких є AIESEC – міжнародна молодіжна організація, яка успішно працює ще з 1949 року й об'єднує активну молодь зі 110 країн світу.

AIESEC – міжнародна неполітична, неприбуткова молодіжна освітня організація, що надає можливість молоді віднайти та розвинути свій потенціал для того, щоб позитивно вплинути на суспільство. Учасники організації – це студенти та випускники, які кожного дня розвиваються особистісно та професійно. AIESEC допомагає молоді знайти себе.

Одним із найінтенсивніших етапів здобуття досвіду в AIESEC є міжнародні програми. Вони дозволяють не лише отримати нові знання та навички, знайомства та враження, підвищити рівень володіння англійською мовою, поринути в незнайому культуру та подорожувати, а й краще пізнати себе, розвинути особистісні якості та виховувати в собі лідера. Існує два типи таких програм:

1. Міжнародна програма обміну – робота в соціальних проектах AIESEC або громадських організаціях, що пов'язана із широким колом питань розвитку суспільства. Тривалість програми: 6 – 8 тижнів.

2. Міжнародна програма професійних стажувань – робота в компаніях у галузі педагогіки, інформаційних

технологій, програмування, інженерії, маркетингу, проектного менеджменту, HR, фінансового менеджменту, обліку й аудиту. Тривалість програми: 4 місяці – 1,5 року.

Звісно ж, є низка вимог щодо участі в кожній із програм. Головну роль під час вибору учасників відіграє знання англійської мови, вік, наявність закордонного паспорта та презентаційні навички. Також необхідно пройти кілька етапів відбору: заповнення анкети; співбесіда з представником AIESEC; укладання договору; добір програми чи стажування; співбесіда із AIESEC або компанією країни проекту, який ви оберете. Варто зазначити, що участь у будь-якій міжнародній програмі є платною і становить близько 1000 – 2000 гривень, стажування – 1900 – 3000 гривень.

За час роботи організації було проведено чимало успішних проектів, а саме:

• **World Without Borders** – «Світ без кордонів» – націо-

нальний соціально-освітній проект, спрямований на розвиток лідерських якостей, руйнування культурних стереотипів і виховання толерантного ставлення до представників інших країн, культур, віросповідань, а також подолання мовного бар'єру, підвищення рівня володіння англійською мовою учнів старших класів;

• **Act.in.UA** – освітній проект для студентів і випускників, що базується на концепції «навчання на власному досвіді», практичним використанням знань у сфері управління проектами;

• **Leadership Development Seminar** – щорічний семінар із розвитку лідерства із залученням провідних компаній для бізнес-освіти молоді;

• **Youth and Business** – щорічний форум для вирішення суспільно важливих проблем; місце зустрічі молоді та бізнесу;

• **Talents Fair** – щорічна інтерактивна виставка найкращих роботодавців для студентів з обов'язковим досвідом участі в студентських організаціях;

• **Green Rush** – національний екологічний проект, спрямований на те, щоб звернути увагу українського суспільства на екологічні проблеми в Україні та світі, стимулювати молодих людей до дії через екологічну освіту, створення та реалізацію екологічних заходів, участь у всеукраїнській екологічній акції «Зробимо Україну чистою!».

«Лише один раз людині вдається змінити світ!» – так звучить гасло AIESEC. Отож, пізнавай себе, пізнавай інших, відкривай світ по-новому, подорожуй, утілюй мрії, реалізуй свої ідеї та задуми, змінюй реальність, насолоджуйся кожною прожитою хвилиною.

Юлія ПАСТУХ

МАНДРУЄМО УКРАЇНОЮ

МІСТИЧНИМИ КУТОЧКАМИ УКРАЇНИ

Погодьтеся, що кожен із вас чув про містичні місця в Україні, оповіті легендами та переказами. Сьогодні наша постійна рубрика «Мандруємо Україною» пропонує прогулятися околицями Мелітополя, Лисою горою та Підгорецьким замком.

Дуже цікаву історію має одна з найвизначніших пам'яток України, що знаходиться поблизу Мелітополя в Запорізькій області над річкою Молочною, – Кам'яна Могила, яка ззовні нагадує гігантську брилу пісковика висотою близько 15 м та діаметром більше двохсот метрів. Дослідники святилища впевнені, що впродовж тисячоліть Кам'яна Могила була найвпливовішим духовно-релігійним центром значної частини Євразії. Сьогодні там збереглося понад десятки печер і гrotів з малюнками, знаками та письментами. Цікаво, що деякі вітчизняні та зарубіжні дослідники інтерпретували ці зображення як протошумерські письмена, що привернуло до пам'ятника неабияку увагу. Суперечки щодо наявності в Кам'яній Могилі зразків найдавнішої у світі писемності не вщухають і нині. А ще тут знайшли залишки стародавніх жертвників. Дослідник Юрій Шилів стверджує, що Кам'яна Могила відзначається особливою енергетикою. На поверхні землі виходи такої енергії фіксуються аерофотозйомкою у вигляді кілець. Геологи і геофізики називають їх мантійними каналами та вважають, що вони «висвердлюються» своєрідними завихреннями у гравітаційному полі, що знаходиться між сонцем і планетами. Аерофотознімки, які Юрію Шиліву вдалося отримати в центральному архіві США у Вашингтоні, показують на місці Кам'яної Могили циркульне правильне коло діаметром близько 200 метрів. Навіть прилади підтверджують наявність потужної енергетики, відеоапаратура часто ламається, поводить себе дуже дивно – сама вмикається і вимикається.

Ще здавна Лиса гора мала для наших предків неабияке духовне значення – тут був язичницький жертвник та капище. Згодом її частина перейшла під владу Печерського монастиря. Тут християнські монахи мали свої пасіки. У середині XIX століття ці землі викупила міська влада, а 1872 року було розпочато будівництво Лисогірського форту, що мав увійти до складу складної фортифікаційної системи під назвою Київська фортеця. Наприкінці XIX століття Лисогірський форт утрачає оборонне значення та перетворюється на гарнізонну в'язницю, у якій згодом страчували так званих державних злочинців. У 1930-х роках Лису гору перетворили на військовий підземний завод, а за німецької окупації ці підземелля облаштували під танкову базу, яку гітлерівці знищили, коли відступали. До середини 1970-х тут базувалася ракетна частина, а з початку 1980-х гора має статус природного парку. Щоправда, парк цей через певні обставини є найменш відвідуваною лісопарковою зоною столиці. Обачні кияни бояться заходити в густий і темний ліс. І небезпідставно. Ті, хто все-таки наважилися на прогулянку Лисою горою, стверджують, що відчують тут неабиякий дискомфорт: весь час увижається, що з густих паркових хащ за ними пильно стежать десятки очей, а їхні погляди відчуваються ледь не фізично. Дослідники стверджують, що неодноразово стикалися з рапортами німецьких солдатів, у яких ті описували свої зустрічі на горі з незвичайними та паранормальними явищами. Також серед вояків траплялися випадки втрати глузду та самогубств. Словом, зловісна Лиса гора цілком підтверджує свою лиху репутацію...

Село Підгірці розкинулося у Бродівському районі Львівської області. Замок тут звели між 1635 та 1640 роками на кошти польського магната Конецпольського.

Історії про привидів Підгорецького замку побутують вже не одну сотню років. Проте наукове підтвердження існування паранормального у стінах та околицях палацу вдалося дістати лише нещодавно. Кілька років тому під час підготовчих робіт з реставрації та відновлення Підгорецького замку та прилеглої парку було проведено детальну фотосесію всіх об'єктів історичного комплексу. На деяких світлинах вдалося зафіксувати прозорий силует людини. Згодом Підгорецький замок відвідали фахівці з авторитетної американської дослідницької групи «Мисливці за привидами». Провівши детальні дослідження за допомогою надсучасної апаратури, американці з упевненістю зазначили: привиди є майже в усіх закутках палацу. Підгорецький замок є першим чи не в усіх «топах» наймістичніших місць України.

Підготувала Сніжана ДАНИЛЮК
(За матеріалами «Українського тижня»)

АКТУАЛЬНО

УЧИМОСЯ РОЗМОВЛЯТИ ПРАВИЛЬНО!

Помилки сьогодні стали справжньою бідою для нашої мови. Часто трапляються вони, на жаль, і в мовленні студентів академії, що змушує знову повертатися до питання нормативності. У нашій новій рубриці намагатимемося допомогти послуговуватися українською мовою правильно.

Поговоримо про вирази, які здаються нам такими «українськими», будучи насправді лише кальками з російської. Першість тримають сполучення «все рівно», «приймати участь» і вже «традиційне» – «на українській мові». Знову наголошуємо: «все одно», тільки «брати участь» (психолінгвістична різниця між пасивно приймати й самому активно брати). З останньою поширеною помилкою ще легше: розмовляти українською (мовою), по-українськи, по-українському. Завершуючи розмову про лексичні помилки, хотілося б згадати таку знайому нам «вірну відповідь». Нагадуємо:

остання в українській мові може бути тільки «правильною», тоді як «вірною» – дружба, любов тощо, тобто те, чого не зраджують.

Окремої уваги заслуговують офіційні штампи «відповідно до» та «згідно з», що мають однакове значення. Саме такі форми є нормативними, хоч нерідко чуємо «згідно до». Слово «відповідно» вимагає форми родового відмінка, а «згідно» – орудного, тож «відповідно до статуту», «згідно з правилами». Часто неправильно утворюємо ступені порівняння прикметників та прислівників, наприклад, «більш актуальніше». Причому ця помилка є суто «українською», адже російською або «более актуально» (аналітична форма), або «актуальнее» (синтетична форма). Тож «актуальніше» чи «більш актуально», «досвідченіший» чи «більш досвідчений»; найвищий ступінь – «найбільш актуально» чи «найактуальніше», «найбільш досвідче-

ний» чи «найдосвідченіший», але не сплутуйте все разом.

Усе частіше у формі давального та місцевого відмінків чуємо «Вікі», «шапкі», «будкі». Нагадуємо, що в українській мові відбувається чергування під час утворення цих слів. Тому тільки: «Віці» (ще краще – «Вікторії»), «ручці» (чому?), (у) «Вільшанці», «Тростинці» (села), «на тарілці», «в будці» (де?) тощо. Не лінуймося відмінювати слова правильно – це одна з ознак милозвучності нашої мови.

Насамкінець з'ясуємо написання деяких сполук. Поєднання прийменника з іменником в українській мові пишуться окремо: «під час», «на жаль», «до речі», «по волі» (тобто, з чимось волі), «раз у раз», «сам на сам», «день у день». А от похідні від них прислівники та прикметники – разом: «доречно», «доречний», «поволі» (не поспішаючи), «щоденний» тощо. Проблемни-

ми нерідко є написання таких етикетних сполук, як «до побачення» та «будь ласка». Пам'ятаймо, що останню як вставну неодмінно виокремлюємо з обох боків комами. Сподіваємося, що наші зауваження будуть для вас цінними.

До зустрічі в наступному номері газети.

Юрій МИНЕНКО

ПАЛІТРА

Питання не легке. Чи не так? Проте сьогодні ми спробуємо відповісти на нього разом із черговим героєм нашої «Палітри» – студентом Інституту права ім. І. Малиновського, поетом, художником, спортсменом. Знайомтеся – Андрій Конопко.

– Чому ти вибрав саме юриспруденцію?

– Думаю, вона допоможе мені бути забезпеченим у житті. Крім того, мені це подобається. Коли я приїжджав в Острого на екскурсію, мене вразила велич академії, заворожив її історичний дух. Перед іконою у Межирицькому монастирі я загадав бажання повернутися сюди ще раз. Тепер я тут.

– У тебе чимало захоплень. Ким ти себе бачиш передусім – художником чи поетом?

Я хотів би поєднувати і те, й інше. Не можу вибрати щось одне, бо в усе, що роблю, я вкладаю частину своєї душі. Я люблю творити. Коли готую для когось подарунок, обов'язково роблю щось своїми руками, адже така річ запам'ятається на все життя. Крім того, бути художником – це означає бути закритим, відстороненим від світу, а я – не такий. Я намагаюся ламати стереотипи. Тому хочу вдосконалюватися в усьому.

– Скільки часу ти витрачаєш для того, щоб намалювати одну картину?

– Якщо маю натхнення, то можу намалювати і за один день. А можу і за тиждень...

– Які образи ти найчастіше зображуєш на своїх полотнах?

– Люблю малювати Україну, історичні постаті, козаків. Часто зображую боротьбу. Захоплююся нашим народом. Скільки його вже гноблять, а він все ще стоїть.

– Творами яких художників ти захоплюєшся?

– Із картин Євгенії Гапчинської я черпаю позитив. А ще подобаються роботи Миколи Самокиша. Та й вчителька в художній школі говорила, що я

СПОРТ, НАУКА ТА МИСТЕЦТВО
ЧИ МОЖЕ ВСЕ ЦЕ ПОЄДНАТИСЯ
В ОДНІЙ ОСОБИСТОСТІ?

графік і маю рухатися саме в цьому напрямку. На День народження мої друзі подарували мені триноту. Тепер я маю всі комфортні умови для творчості.

– Ти підписуєш свої картини псевдонімом «А. Веронський». Чому?

Я написав роман на 104 сторінки і дав собі слово, що колись видам його. Головним героєм там є Андрій Веронський. Це роман про мою юність. І колись я його таки видам.

– Пам'ятаєш свій перший вірш?

– Його я написав у 13 років. Але він такий смішний і дитячий! Серйозно почав займатися поезією в 9 класі. Саме тоді я почав читати багато поетичних творів і вирішив спробувати віршувати.

– А що ти читаєш зараз?

У мене є багато улюблених книг. Нещодавно мене дуже вразив твір Яна Отченашика «Культгавий Орфей». Раджу прочитати кожному. Варто також читати стоїків: Сенеку, Марка Аврелія. Я завжди роблю так: прочитавши книгу, випишую з неї корисні цитати, і коли в мене щось не вдається, я перечитую свій «цитатний словничок». Неодмінно знаходжу рішення проблеми.

– Яке твоє життєве кредо?

У мене немає конкретного девізу. Проте я намагаюся жити за принципом: «Мета, зусилля, постійність – ось що потрібно для того, щоб досягнути успіху». Я взяв собі за «постійність» займатися спортом. Окрім того, у мене є троє друзів, без яких я не уявляю себе. Це С.Н.М. – Спорт, Наука та Мистецтво. Якщо хоч один із них зникне, це буду вже не я.

– Щодо спорту... Після травми ти повернешся у футбольну команду Інституту права?

Звісно! Про інше не може бути й мови! Я вже навіть ходжу на тренування з баскетболу. Футбол – це лише справа часу. Я займався бойовими мистецтвами, фехтуванням, волейболом, для мене спорт дуже важливий. Навіть коли мені накладали гіпс, перше, про що я запитав у лікаря, чи зможу я грати у футбол. І коли почув стверджену відповідь, відчув полегшення і почав інтенсивне лікування.

– Що ти хочеш побажати нашим читачам?

– Гідно прожити життя, щоб потім не було соромно. Ми живемо лише один раз. Не виховуйте своїх дітей – виховуйте себе. Живіть у своє задоволення, але думайте про наслідки.

Як бачите спорт, наука та мистецтво такі можуть поєднатися в одній людині. І хоч як нам не важко, як ми не стомлюємося, потрібно впевнено йти до своєї мети і думати лише про хороше!

Розмовляла Анастасія ЛАВРИЧУК

ВАРТО ПРОЧИТАТИ

КНИГИ, ЩО ЗМУШУЮТЬ ПОВІРИТИ В СЕБЕ

Сучасне студентство йде в ногу із сучасними технологіями, використовує засоби масової інформації в різних цілях. Проте, незважаючи на цю тенденцію, книги не втратили свою актуальність, адже традиційно вважається, що читання літератури – це найкорисніший спосіб проведення дозвілля. Тут виникає питання: що ж прочитати, якому автору віддати перевагу? І це не дивно, тому що сьогодні читач не обмежений у своїх уподобаннях. Існує безліч книг, починаючи з художніх і закінчуючи підручниками з психології, які по-своєму цікаві та самобутні. Часто студенти не можуть визначитися з вибором, тому інколи варто прислухатися до рекомендацій досвідчених людей, які знають напевно, що варто прочитати.

Так, наприклад, викладач сучасної української мови Зоя Столяр пропонує зацентувати нашу увагу на українській класиці, а саме – на шістдесятниках. На її думку, цей період у літературі є «золотою добою», а твори письменників-шістдесятників відбивають ідеї патріотизму. Зокрема, твори Ліни Костенко рясніють закликами об'єднатися та зберегти нашу мову, державу. У своїх поезіях авторка використовує красу української мови, яка здатна заворожити будь-якого поціновувача літератури. Дмитро Павличко – це ще одна яскрава особистість у літературі, творчість якої заслуговує уваги. Читаючи вірші цього письменника, ми маємо можливість відчувати всю повноту експресії, яку він намагався передати.

Сергій Ткачук, викладач англійської мови, вважає, що «Ілюзії» Річарда Баха можуть безпосередньо зацікавити студентів. Книга є змістовною та переповнена глибокими роздумами, адже автор зображує пошуки сенсу життя, твір переповнений епізодами, пов'язаними з магією та езотерикою. В «Ілюзіях» яскраво змальовано історію месії крізь призму сучасності. Загалом твір змушує повірити в себе, стати впевненими та цілеспрямованими.

Чак Паланік – видатний письменник, який також, на думку Сергія Ткачука, може привернути увагу студентів. Його стиль досить неординарний, однак наскрізна тема його творчості – розвінчання американської мрії – здатна викликати інтерес у читачів.

Що стосується студентів факультету романо-германських мов, яким життєво необхідно збагатити свій словниковий запас, то в їхньому випадку Сергій Анатолійович радить прочитати мовою оригіналу роман Оскара Вайльда «Портрет Доріана Грея», філософську повість Ернеста Хемінгвея «Старий і море», збірку оповідань Джека Лондона. Саме ці твори легкі для сприймання, особливо для початківців. Отож, не впусти свого шансу прочитати запропоновані книги. Можливо, саме вони допоможуть вашому самоствердженню.

Інна ГУДЗЮК

КОРИСНО ЗНАТИ

10 СПОСОБІВ ПОКРАЩИТИ ПАМ'ЯТЬ, АБО СЕСІЯ «НА ВІДМІННО»

Назви всіх предметів, імена однокласників та викладачів, а ще й дні народження поселяються в записниках і ніяк не хочуть емігрувати до нашої голови. Ця проблема турбує кожного студента, особливо першокурсника. А напередодні сесії пам'ять починає страйкувати, відчувачи щось лихе. У голові не залишається місця ні на що. Тому, щоб шокувати всіх рівнем свого IQ і навіть не забути привітати троюрідну сестру племінниці вашої бабусі з професійним святом, потрібно починати тренувати свою пам'ять уже сьогодні. Для цього існує багато способів, потрібно лише обрати той, який буде найзручнішим саме для тебе.

1. ПРИГАДУЙ.

Щовечора, коли готуєшся до сну, пригадай усе, що робив упродовж дня, від початку до кінця. Намагайся згадати всі найменші деталі. Варто почати із моменту, коли прокинувся. Намагайся пригадати все до найменшої дрібниці, кожен свій крок.

2. ЗІГРАЙ ЦЕ.

Використай свої акторські здібності, щоб відтворити в житті матеріал, який намагаєшся запам'ятати. Наприклад, ти вчиш історію. Відтвори діалог між двома історичними персонажами – полководцями, філософами, політиками тощо. Або ж намагаєшся запам'ятати події у великій битві – відтвори її за допомогою канцтоварів на столі. Буде і весело, й ефективно.

3. КАТЕГОРИЗУЙ.

Організуй інформацію за категоріями для кращого запам'ятовування. Наприклад, предмети можна розділити за кольором, смаком, запахом.

4. РИМУЙ.

Якщо тобі важко запам'ятати якесь слово – придумай смішну риму. Це дуже ефективно під час запам'ятовування складних термінів.

5. АСОЦІУЙ.

Сформуй асоціативний ланцюг між інформацією, яку ти намагаєшся вивчити. Наприклад, щоб запам'ятати за порядком шість абсолютно різних зображень, склади розповідь, кожне речення якої буде стосуватися певного зображення. Так ти запам'ятаєш і малюнки, і порядок розташування.

6. ВІЗУАЛІЗУЙ.

Спробуй зобразити абстрактну ідею на папері. Наприклад, ту ж сцену історичної битви чи сюжет літературного твору. Використовуй усі свої відчуття, щоб уявити, який предмет на дотик, як він пахне, виглядає, який видає звук. Чим детальніше ти зможеш уявити, тим легше тобі буде запам'ятати та відтворити.

7. ВІДКРИВАЙ ДЛЯ СЕБЕ НОВЕ.

Вивчаючи нову інформацію про свої захоплення, слухаючи новини, ти ж не думаєш про те, що це просто необхідно запам'ятати. Але запам'ятовуєш на підсвідомому рівні, тим самим розвиваючи свою пам'ять.

8. ПОВТОРЮЙ.

Цей варіант підійде людям з розвинутою зоровою пам'яттю. Припустимо, що тієї миті, коли ти прогулювався парком, знайомий сказав тобі важливий номер телефону, а ніякої можливості записати в тебе не було. У такому випадку уяви телефон і подумки натискай ті цифри, що називає

твій друг. Потім спробуй ще раз уголос промовити продиктований номер. Якщо все правильно, спробуй ще раз або через годину. Ти все із легкістю пригадаєш.

8. ЗАПАМ'ЯТОВУЙ ЧАСТИНАМИ.

Текст потрібно скомпонувати в конспект, слова розділити на групи, а формули запам'ятовувати разом із прикладами. Не менш важливо одночасно з'ясовувати незрозумілі моменти.

10. ЧИТАЙ.

Якщо ти будеш багато читати, неважливо, чи це наукова література, чи художня, то словниковий запас збільшуватиметься, рівень IQ зростатиме, а пам'ять, безперечно, розвиватиметься.

Отож, якщо ти запам'ятав хоча б один спосіб покращити пам'ять, успіх тобі гарантовано. Розвивайся, і, можливо, найменша дрібниця, яку ти пригадаєш вчасно, змінить твоє життя.

Наталія СЕРЕДЮК

KNOW NEW!

НІ ПУХУ ВАМ, НІ ПЕРА!

Ми часто бачимо яскраві та кольорові оголошення, на яких величезними буквами написано: «КВК». Усі знають, що це чудовий спосіб відпочити від напруженого навчання та продовжити своє життя веселим сміхом. Не секрет, що Острозька академія має свої КВК-команди: «Бавовна», «Півтюльки», «Полігон»... До речі, 8 листопада весь світ відзначає Міжнародний день КВК. Але яка історія виникнення цієї гри? Ви задумувалися про це?

Отож, КВК (аббревіатура від Клуб веселих та кмітливих) – популярний, гумористичних захід, у якому бере участь молодь, що має власне почуття гумору. Напевне, це найважливіший критерій.

Попередником сучасного КВК була телевізійна програма «Вечір веселих запитань», яка виходила в ефір у 1957 році. Її створив журналіст Сергій Муратов за зразком чеської передачі «Ворожи, ворожи, ворожко». У «Вечорі веселих запитань» телеглядачі відповідали на питання ведучих. Це, звісно, могли бути і прямі відповіді, але гумор заохочували та вітали. Така програма, тобто ідея, була абсолютно новою для того часу. Уперше в радянській телепередачі брали участь не лише ведучі, а й глядачі. До того ж, «Вечір...» транслювали у прямому ефірі.

Програма здобула шалену популярність, хоча з'явилася на екранах лише тричі. На останню програму було обіцяно приз усім тим, хто прийде у студію в шубі, шапці, валянках і з газетою за 31 грудня. Щоб підкреслити абсурдність вимоги, зауважу, що це відбувалося влітку. Зрозуміло, охочих було безліч. Але ведучий Микита Богословський забув нагадати учасникам програми про газету. У студію ввірвалися

сотні людей у шубах, почався хаос. Трансляцію припинили, а програму закрили. Увесь вечір показували заставку «Перерва з технічних причин».

Промайнуло чотири роки, і неприємну ситуацію почали забувати. Тому 1961 р. автори «Вечора веселих запитань» створили нову телепередачу – «КВК». Першим її ведучим був Альберт Аксельрод, але згодом його замінив студент Московського інституту інженерів залізничного транспорту, відомий усім фанам КВК Олександр Масляков. Програма кардинально змінила формат. Тепер на сцені проводили командні змагання. Найбільше публіку тишили політичні жарти, тому програму перестали транслювати наживо. До того ж, «КВК» драгував керівника центрального телебачення Сергія Лапіна, а через деякий час програмою зацікавився КДБ. Зокрема, заборонялося виходити на сцену з бородою, бо це вважалося глузуванням над Карлом Марксом ©. Передачу через деякий час закрили. Але країною поширився КВК-рух. Такі ігри влаштовували у школах, дитячих таборках. Тому в 1986 році КВК знову відродили.

У КВК грають за різними правилами, інколи їх можуть змінювати безпосередньо під час гри навіть у Вищій лізі. Наприклад, ведучий або голова журі мають право запропонувати командам свій конкурс. Однак є правила, яких учасники дотримуються у будь-якому випадку в усіх лігах.

По-перше, у КВК беруть участь команди, кожна з яких повинна складатися щонайменше з двох гравців і мати власний оригінальний костюм.

По-друге, гра поділена на окремі конкурси, яким дають символічні назви. Кожен конкурс оцінює журі.

Кажуть, що учасники КВК не можуть жити без цієї гри. «Клуб веселих та кмітливих» стає їхнім життям та натхненням. Що ж, може, це й правда... А завершити

хочу відомою КВК-цитатою: «Ні пуху Вам, ні пера!!!»

Анастасія ЛАВРІНЧУК

ЖИТИ ЗДОРОВО

ОЛЬГА ПОПРОЦЬКА:
«СПОРТ ДЛЯ МЕНЕ – СПОСІБ ЖИТТЯ»

У житті кожної людини є два найважливіші дні: перший – коли вона народилася, другий – коли зрозуміла навіщо. Від цього «навіщо» залежить наша доля, адже важливо в житті віднайти себе, віднайти те заняття, яке справді приносить задоволення.

В Острозькій академії навчаються такі студенти, які встигають і заняття відвідувати, і займатися улюбленими справами. Так, наприклад, четвертокурсниця Ольга Попроцька, крім здобуття вищої освіти, серйозно займається боксом, який відіграє значну роль у її житті і, безумовно, приносить задоволення. «Острозька Академія» поцікавилася в неї, як це бути боксеркою, і чому з-поміж безлічі спортивних захоплень вона обрала дещо нетрадиційний для дівчаток бокс.

– **Ольго, розкажіть, будь ласка, на якому факультеті Ви навчаєтесь і чому обрали саме його?**

– Я навчаюся на економічному факультеті, спеціальність «Економічна кібернетика». У мене з дитинства є навички «спілкування» з комп'ютером. У школі я не мала ніяких проблем із математикою. Коли була маленькою, часто говорила, що стану президентом, але спочатку піду вчитися і буду знати, як заробляти гроші.

– **Ваше життя, крім економіки, ще пов'язане зі спортом, а саме – із боксом. Коли Ви почали займатися цим видом спорту?**

– Моє життя було пов'язане з боксом, починаючи з десятого класу. Але і до того часу я не сиділа на місці, а була досить активною: постійно була в русі, грала у футбол, волейбол, баскетбол і т. д. Я дуже люблю спорт. І для мене це навіть не хобі – це спосіб життя.

– **Ви розповідаєте, що захоплювалися найрізноманітнішими видами спорту. Скажіть, будь ласка, чому серед усього того переліку Ви вибрали саме бокс, тим більше, що багато хто вважає його не зовсім жіночим видом спорту?**

– Цьому посприяв мій тренер Мартиненко Віталій Олек-

сандрович. Для мене ця людина багато чого значить, адже він практично замінив мені батька. Віталій Олександрович багато не вимагає. Він каже, якщо ти хочеш, то можеш взяти абсолютно все, але якщо ти лінивий, то нічого не отримаєш у результаті. Мій тренер – приклад для мене, мій наставник.

Я взагалі-то хотіла займатися єдиноборством, але в Острозі не знайшла такої секції. Тому вибрала бокс і не шкодую про це. Ще я дуже любила головну героїню фільму «Ксена». Це також певним чином стимулювало до вибору саме цього виду спорту, бо я хотіла захищати людей.

– **Ви вже багато часу займаєтесь боксом. А які нагороди у Вас є?**

– У мене багато грамот і медалей. Я є кандидатом у майстри спорту. У 2008 році посіла третє місце у змаганнях

з боксу в Україні. Це був мій третій, так би мовити, серйозний бій. Наступного року я знову була третьою. А от у 2010 році виборола перше місце.

– **Не секрет, що кожен із нас має своїх улюблених у тій сфері, яка йому найбільше імпонує. А хто є Вашим кумиром у боксі?**

– Як таких кумирів у мене нема. Але мені подобається знаменитий боксер Мухамед Алі. Його крилата фраза «Літаю, як метелик, і жаль, як бджола» запам'яталася мені назавжди. Звичайно, серед вітчизняних спортсменів мені найбільше імпонує Віталій Кличко.

– **Як Ви гадаєте, чи варто дівчатам займатися боксом, чи, наприклад, карате? Які в цьому переваги та недоліки?**

– Я займалася боксом майже кожного дня – з понеділка по п'ятницю. Для мене це стало невід'ємною частиною життя. І переваг у цьому багато. Передусім, ти завжди повинен тримати себе у формі. Крім того, бокс додає впевненості в собі. Хоча не можу сказати, що раніше була невпевненою. Пам'ятаю: ще з початкових класів гамселила хлопців ©. Для мене бокс – це саморозвиток, звичайно. І для будь-якої дівчини це є позитивним у плані захисту від недоброчливців.

Щодо недоліків... Відразу нічого і не згадаю. Можливо, тому, що їх і немає. Для когось недоліком можуть бути проблеми із зовнішністю після боїв. Але з теперішнім розвитком медицини я не вважаю це проблемою. Дехто вважає, що дівчата, які займаються боксом, у майбутньому не зможуть стати матерями. Проте це зовсім не так. Під час бою кожна з учасниць має захисний одяг.

– **Чи допомагає Вам бокс у житті?**

– З упевненістю скажу, що так. Цей вид спорту часто піднімає настрій, допомагає розслабитися, адже під час тренування відбувається викид адреналіну і ти позбуваєшся всього негативу.

Розмовляла Ольга ШКРІБЛЯК

Психологія

ЯК ГОВОРИТИ НЕ СЛОВАМИ?

Поведінка людини, її ставлення, почуття, бажання великою мірою виражаються через невербальні сигнали. Гадаю, більшість із нас знає, що жести та міміка відіграють важливу роль у спілкуванні. Проте мало кому відомо, що невербальним повідомленням може бути одяг людини, мейк-ап дівчини, прикраси і навіть будинок людини, авто, меблі (усі ці речі мають назву «артефакти»), а також тип подарунків.

Перше, що спадає на думку – це кольори одягу. Кожен колір має певне значення, і переважання того чи іншого тону в гардеробі може багато чого сказати про потреби та стан людини. Наприклад, велика кількість синього може говорити про те, що людина потребує спокою, урівноваження темпу життя. Зелений – колір амбітності (хоча популярне його значення – бажання спокою), червоний – означає не лише сексуальність (це найпоширеніша думка про нього), а й активності загалом. Також його можна вважати агресивним кольором. Щодо фіолетового – він пов'язується із невизначеністю в житті та творчістю.

Насправді, це дуже наближена та коротка характеристика. У літературі можна знайти детальний опис значення всіх основних кольорів для психіки людини, а також великої кількості допоміжних тонів.

Яка різниця, на вашу думку, у настрої, бажаннях дівчини, одягненої в яскраві кольори, і тієї, що носить тьмяні сірі тони? Швидше за все, одна хоче привернути увагу, бути помітною, інша – навпаки. Це і є свого роду невербальне повідомлення: «Подивіться на мене!» чи «Не дивіться на мене!».

Інше питання: яка різниця між дівчиною, яка носить золоті прикраси, і тією, яка віддає перевагу звичайній біжутерії? Можна сказати, що матеріальне становище. Імовірно, але не факт. Наприклад, велика кількість золота свідчить про елегантність, благородність тощо.

Наприкінці ХХ століття проводилося цікаве дослідження щодо враження про людей, яке базується на їхньому одязі. Було опитано учнів 4–6 класів стосовно тих людей, які носять джинси різних фірм. Визначили, наскільки кожен, хто носить цей одяг, сприймаються привабливими, популярними та дружніми. На одному з етапів досліджен-

ня було представлено три фірми: Calvin Klein (дорогі дизайнерські джинси), Levi Strauss (середньої вартості) та Sears Toughskins (недорогі). Найприємнішими здавалися ті люди, які носять джинси середньої вартості, найменш приємними – ті, хто одягнені в недорогі джинси. Дослідження проводили у США. Було б цікаво, які результати отримали б в Україні.

Скоро в подруги День народження, що ж подарувати? А який подарунок дібрати хлопцеві? А коханій дівчині? Іноді доводиться довго думати перш, ніж щось вибрати. А часом ідеш магазином і розумієш: «Оце воно!» Зазвичай подарунок несе якусь інформацію про індивідуальність людини (при чому, як того, хто дарує, так і того, кому дарують) або має в собі нотку оригінальності чи новизни. При цьому перший критерій стоїть на одному рівні з останнім.

Цікаво, що переважна кількість тих, хто щось дарує (близько 80%), стверджує, що їхні подарунки, на перший

погляд, завжди подобалися отримувачу. Натомість лише 29% отримувачів указали, що їм завжди подобалися подаровані їм речі. 6% зазначили, що подарунки їм часто дратують.

Водночас, і одні, й інші, стверджували, що основною причиною антипатії був байдужий, неясний подарунок, який має невідповідну ціну.

Подарунок часто несе в собі невербальне повідомлення. Коли ми маємо комусь рукою, ми, наприклад, хочемо сказати «Привіт». Коли хитаємо головою – це означає ні, а кивання – так. Таким своєрідним повідомленням є й подарунок. Тільки складнішим.

Дівчина дарує хлопцеві, наприклад, чашку зі спільним фото. Що це може означати? Яке повідомлення нести? Можливо, чашка стає таким собі матеріальним утіленням того, що вони разом, фіксуванням стосунків на чомусь твердому. Або просто – на пам'ять.

Зарубіжні психологи виокремили таке поняття як «подарунок Пігмаліона» ("Pygmalion gift"). Це подарунок, який виражає бажання того, хто дарує, щоб отримувач змінив свою особистість або стиль життя. Зазвичай такий подарунок не просто «вказує» на бажання змін, а й точно визначає, якого характеру ці зміни повинні бути.

Наприклад, дружина дарує чоловікові велотренажер. Дуже промовистий подарунок. З таким собі прозорим натяком.

Або інший приклад. Коли батьки постійно дарують своєму синові, припустимо, щось пов'язане з географією. Гадаю, тут кожен може сам зробити висновки. Батьки точно покладають надії на те, що син буде гарно вчити географію і, ймовірно, присвятить їй своє життя.

Часто такі-от подарунки дарують тоді, коли хтось один не може сказати про свої побажання прямо. Можливо, боїться образити, можливо, уважає, що не має на це права.

Одяг, прикраси, подарунки – усе це є частинкою нас самих, яка більшою чи меншою мірою виражає наші потреби, передає навколишньому середовищу повідомлення. А от сприйняття таких месиджів великою мірою залежить від самого оточення. Ніколи не можна сказати, наскільки точно вони будуть «прочитані».

Наталія ГОДУНОК

КІНОМАН

ЛЮБОВ

Рік: 2012

Країна: Німеччина, Австрія, Франція

Режисер: Міхаель Ханеке

Сценарій: Міхаель Ханеке

Жанр: драма

Сімдесятирічний Міхаель Ханеке вдруге поспіль отримує найпрестижніший приз авторського кінематографа – Золоту пальмову гілку Канського кінофестивалю (попередній фільм режисера «Біла стрічка» був відзначений у 2009 році). Чи потрібно говорити, що таке трапляється вкрай рідко та, по суті, є екстраординарною подією у світі кіно? Проте, «Любов» відрізняється від попередніх робіт

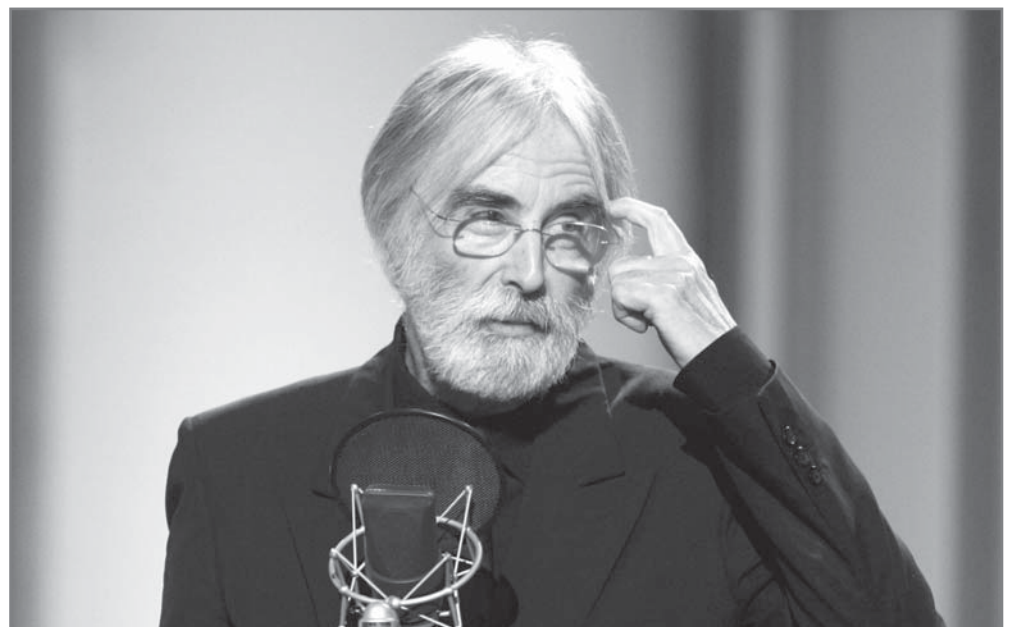
Ханеке, які найчастіше звертаються до теми людської жорстокості у всіляких її проявах. Цей фільм теж може здаватися жорстким, але в ньому немає нічого провокативного чи грубого, навпаки, тут можна побачити цікаву історію літнього подружжя.

Життя літньої французької пари, Жоржа і Ганни, ролі яких виконують восьмидесятилітні класики європейського кіно Жан-Луї Трентіньяк і Еммануель Ріва, нагадує іділію. Вони разом пройшли великий шлях, присвятили себе улюбленій справі – музиці, виховали талановиту доньку та вдячних учнів. У їхній старості заслужено немає зайвих тривог і хвилювань, оскільки є достаток, повага і, нарешті, головне – є хтось поруч, той, хто дає любов. На жаль, як

і всьому на світі, довгому щасливому життю настає кінець – Ганна переживає інсульт, після чого для обох починається болісна передсмертна агонія, що розтягнеться на нескінченність. Ханеке, проявляючи задатки чи то ката, чи то хірурга, відсторонено простежує всі стадії цієї агонії.

Хочеться окремо згадати несподівану кінцівку фільму. Фінал історії дуже символічний, метафоричний і трохи містичний. Він може здатися незрозумілим, безглуздим, дивним, але задумайтесь в такому випадку, хто був тим голубом, що влітає у вікно – ви все зрозумієте, здивувавшись обдарованості режисера та сценариста.

Сергій ЄВТУШОК

літ.ера

х х х

скільки проміле
у морі моїх очей
я розіб'ю тебе об прибій
своїх чорних вій
дмуть солоні вітри
мої сльози на море схожі
розсипається тіло моє
на гарячий пісок
я востаю у скелі
у волоссі гніздяться чайки
вуха-мушлі наповнились
тихим стогоном хвиль
простіть мене
що очі мої
наче дві нафтові плями
розлілялися тілом касаток
і тягнуть корабель
униз.

х х х

чорне суччя у небо стирчало
із продертих твоїх горлянок
триголову твою сповідь
на списі ніс святий Георгій
ребер біллю засліпить очі
і здійметься ворон клоччя
і неначе прокляття тайна
буде чути твоє сичання
та п'ятою людського роду
твою нищитимуть погорду
поки неба підпори впадуть
іще жерти нам сотні яблук
нам ще тисячі років гнити
до сконання білого Світу.

х х х

якщо усі дівчата скажуть
що вони принцеси
а всі хлопці назовуться принцями
то що ж залишається робити
батьку королю
на усіх принцес принців
не вистачить а на
принців – королівств
отак і засновують Попелюшки
з Іванами-дурнями
власну справу.

х х х

місяця пісний корж
зорі немов цукати
ти самоту не тривож
щастя йдучи шукати
ніби обривки дум
яблука глухо падають
я – твій вселенський сум
ти – моя вічна суть
пагони сонного ранку
лижуть вітрини міста
сонця наллю в кавоварку
та не заварити би мізків
а сонце моє гірке
серця черства цілушка
апокаліпсис гряде
як кава плетється до кружки
світу маленький зародок
в коконі мого тіла
може народиться заново
гіршникам їх месія.

х х х

снила я ложем із трав
м'ята рум'янок чебрець
ти ж полину нарвав
і повів мене під вінець
теплого тіла шовк
гусне в обіймах парчі
ниє грубезний шов
травами на плечі

я одягнусь в луги
твій захмелілий крик
ти до прощення звик
а до любові ні

бродить розрив-трава
знову шукає жертв
вийшов уже на жнива
місяця срібний серп
я бузині невістка
і нагідкам сестриця
наша нова домівка
в аптекаря на полицях.

х х х

народитися і забути
душу в тіло крихке узуті
мною тебе назвати
крізь зачерствілі грати
вікон порожні очі
з життя із твоїго регочуть
чорних дверей пащеки
тебе б проковтнули легко
випий мене випий
світе німий і безликий
вирви моє волосся
святі під церквами просять
борозни-рани на тілі
груди порослі цвіллю
тарави-цілющі-коси
морфієм серце впилося
черви снують у мізках
життя як по швах – трісло
бути ніким і ніким не бути
гіркість спокути.

х х х

настирливі думки
як цвірінкання горобців
доти довбати тебе мізки
доки не нагодуєш їх
зерном істини.

х х х

людина наче цеглина
була,
жила
і застигла
у цементі вічності
отак і будеться Рай.

х х х

місяць шубовснув у ніч мов у брудну калюжу
світанок визбирує зорі в поділ сорочки
не можу намацати душу крізь дірку у грудях
не можу побачити Бога бо ж серце – незряче
вже ранок тихенько зіп'явся на босій ноці
голіруч вхопився за зеренце сонця схололе
а я дошукатись не можу слідів
в зелен-травах
щоб завтра вчорашній ще ряст
потоптати на добре здоров'я
а мати-земелька нашптує вітру травами
як знахарка знаюча цілюще готує зілля
і я напуваюся небом ожиново-м'ятних
відварів
в любистковій купана вмивалась
рум'янком-дощами
зозуля-сестриця дітей роздає у найми
і кубляться зграями люди
звиваючи сотні міст
лелеками бути лелеками стануть люди
а я марю статись пророслим
у небо деревом
корінням – тримаєш землю
а небо – кроною
по кінчиках хмар босоніж стрибає сонце
сьогодні ти – фарбована в синє гойдалка
а будеш позавтра котромусь
стріхатим щастям
у мене НЕ дубова кора головного мозку
і я не люблю труїтись колесами з омели
я все ж таки станусь деревом
в затінок весни сховаю
в колиці мене ростимуть тебе сини.

х х х

навіщо вересень прийшов
опале листя
кричить із-під моїх підощ
не йди залишся
та я все йду у далечінь
не чувши крику
а листя й далі шелестить
до болю звикле
а листя й далі шелестить
паде під ноги
багряним трупом устеля
мені дорогу
криваві рани на бруківці
і тихі кроки
з туманом осінь принесла
у душу спокій
з кленовим листом золотим
із вересневим
мені в долоні опадє
шматочок неба.

х х х

у парку
вкорочували собі віку
самогубці каштани
та їхні брати горіхи
і було так тихо
і так осінньо
у парку повному
трупів.

х х х

осінь-інкізиторка
послала сади на страту
а Жовтень з Листопадом
запалили вогнища
а що ж робити яблуньці-дичці
коли у неї за пазухою
ще не народжені
діти.

х х х

наллю собі в чашку ночі
а чашка щораз міліє
на дно осідає смуток як ти
снігопадом на вії
і потім на гущі ночі
наворожу кохання
там бачу ця терпка Осінь
твоя єдина й остання
а я ж як морози перші
як перша любов зрадлива
пораню глибоко в серце
і пристрасті кину зливу
а ти ув обіймах листя
стікатимеш багрянцею
а Осінь подумає вбивця я
та й піде у безвість черницею
себе прирече на муки
віддасться вся геть Лукавому
а я ж коли ночі не буде
то грітиму душу кавою
чаклувати вже більше не буду
нікчемна із мене ворожка
та я ж не хотіла безвісти
лиш щастя для серця трошки

х х х

муза завітала і не дає спати
все стягує із мене ковдру
і просить політати з нею
дурненька
вона ж зовсім не розуміє
що у мене відібрали крила.

х х х

стану напроти вітру
і наслухатиму
як гроза навшпиньки наблизатиметься
до міста
буду мольфаркою
розганятиму коцюбою хмари
щоб бува русалок
у фонтани не понаносило.

Намалія КОВАЛЬ

Якщо ти звик перетворювати
буденні речі у щось значуще та
заримовувати яскраві моменти,
якщо тобі хочеться наповнити
увесь світ ліризмом, а твоє вну-
трішнє «я», виражене в метафо-
рах і символах, хоче, щоб його
хтось почув, принось свої поезії
у відділ зв'язків з громадськістю
і найкращі з них будуть опубліко-
вані у рубриці «Літ.Ера».

З повагою
редактор Юлія Яручик